

Polaków Portfel Własny

W sieci oszustów 2025

Spis treści

03

Wstęp

**Bezpieczeństwo w sieci
oczami Polaków**

05

Rozdział I.

W sieci informacji

09

Rozdział II.

**Bezpieczeństwo finansów
pod lupą**

15

Rozdział III.

21

Zakończenie.
Informacja o badaniu.

Wstęp

Ubiegły rok przyniósł Polsce niezwykle intensywną falę zagrożeń w cyberprzestrzeni. Według „Raportu Roczne CERT Polska 2024” liczba zgłoszeń w omawianym okresie wzrosła aż o 62 proc. w porównaniu do 2023 roku. Każdego dnia eksperci zespołu NASK, odpowiedzialnego za bezpieczeństwo cybernetyczne, analizowali blisko 300 incydentów. Wśród nich bardzo popularne były zagrożenia oparte na socjotechnice, jak phishing i złośliwe wiadomości. Skalę tego zjawiska obrazuje fakt, że na podstawie wzorców stworzonych przez CERT, operatorom telekomunikacyjnym udało się zablokować ponad 1,4 mln takich SMS-ów.

Wysoka aktywność przestępcza w połączeniu ze scyfryzowanym życiem Polaków stawia nas przed koniecznością poznania i dogłębnego zrozumienia zagrożeń w strefie online. W obliczu tych wyzwań, w naszym najnowszym raporcie: „Polaków Portfel Własny: W sieci oszustów” postanowiliśmy przyjrzeć się, jak Polacy postrzegają swoje bezpieczeństwo w Internecie, jakie nawyki w sferze online im towarzyszą, jak reagują na incydenty i zabezpieczają swoje finanse w sieci. Raport oparliśmy na doświadczeniach i deklaracjach osób, które na co dzień korzystają z Internetu.

W pierwszym rozdziale sprawdziliśmy, jak ankietowani czują się w cyfrowej przestrzeni – czy korzystanie z Internetu budzi w nich poczucie bezpieczeństwa czy obawy? Zbadaliśmy również subiektywną ocenę wiedzy Polaków w zakresie cyberzagrożeń.

W drugiej części raportu zgłębiliśmy relacje użytkowników z mediami społecznościowymi jako źródłem informacji. Jak często opierają swoją wiedzę na treściach znalezionych w sieci? Czy uważają je za wiarygodne? Sprawdziliśmy także, w jaki sposób badani chronią się przed dezinformacją i jak oceniają zagrożenie, które niesie tworzenie deep faków przy wykorzystaniu sztucznej inteligencji.

W ostatnim, trzecim rozdziale przyjrzelśmy się, jak powszechne są doświadczenia zagrożeń cybernetycznych wśród Polaków – ile osób miało do czynienia z próbą podszycia się pod instytucję lub osobę, czy w ich wyniku ponieśli straty i co zrobili po wykryciu oszustwa. Sprawdziliśmy także, jakie zabezpieczenia stosują respondenci, by ochronić swoje finanse w sieci.

Serdecznie zapraszamy do lektury,
Zespół Santander Consumer Banku

Kluczowe dane z raportu:

Badanych ma wysokie poczucie bezpieczeństwa w sieci

Dobrze ocenia swoją wiedzę w zakresie niebezpieczeństw w Internecie

Polaków każdego dnia poszukuje informacji w mediach społecznościowych

Respondentów średnio ocenia wiarygodność informacji znalezionych w mediach społecznościowych

Wie, jakie działania należy podejmować, aby chronić się przed dezinformacją

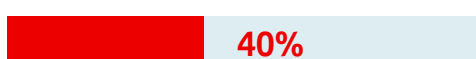
Ocenia zagrożenia związane z wykorzystywaniem AI do rozprzestrzeniania deep fake'ów jako poważne

Badanych doświadczyło próby oszustwa poprzez wiadomość SMS z fałszywym linkiem

Udało się udaremnić próbę oszustwa i nie stracić żadnych środków finansowych

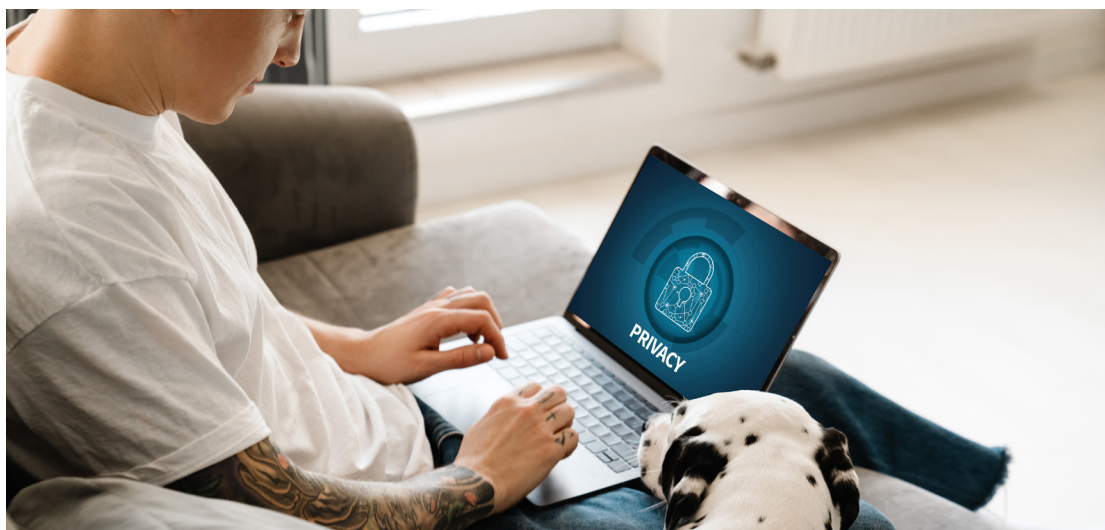

Nie podjęto żadnych działań po ataku cyberprzestępcy

Chroni się przed wyłudzeniami poprzez ignorowanie podejrzanych linków

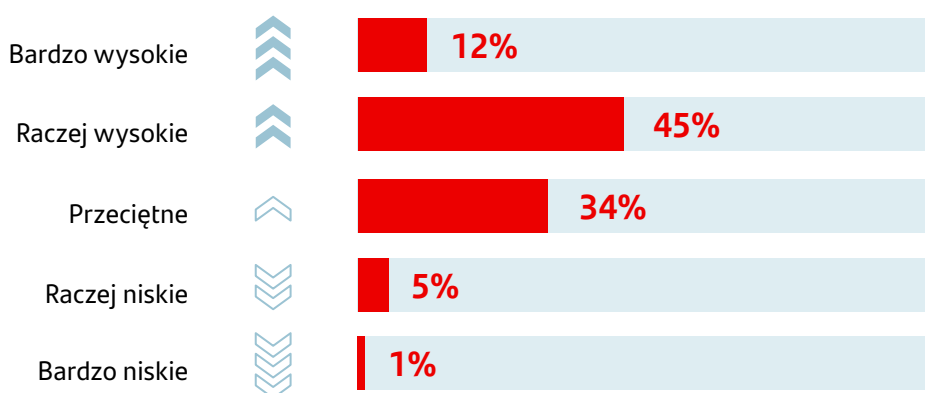
Bezpieczeństwo w sieci oczami Polaków

Dynamiczny rozwój technologii cyfrowych sprawia, że coraz większa część życia przenosi się do świata online. Wraz z tym procesem rośnie znaczenie nie tylko kompetencji technicznych, ale także świadomości

w obszarze cyberbezpieczeństwa. Zagrożenia w sieci są bowiem zjawiskiem powszechnym i mogą dotyczyć każdego jej użytkownika.

Jakie jest Pana/i ogólne poczucie bezpieczeństwa podczas korzystania z Internetu?

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pominęto odpowiedź „Nie wiem/Trudno powiedzieć”.

łącznie 57 proc. badanych przyznaje, że czuje się pewnie w cyfrowym świecie, w tym 12 proc. deklaruje bardzo wysokie poczucie bezpieczeństwa, a kolejne 45 proc. – raczej silne. Z kolei jeden na trzech (34 proc.) ocenia je

przeciętnie. Negatywne odczucia ma jedynie 6 proc. (w tym 5 proc. ankietowanych określiło je jako niewielkie, a 1 proc. – bardzo nisko).

Jakie jest Pana/i ogólne poczucie bezpieczeństwa podczas korzystania z Internetu?	 Kobieta	 Mężczyzna
Bardzo wysokie	11%	13%
Raczej wysokie	41%	49%
Przeciętne	39%	29%
Raczej niskie	6%	3%
Bardzo niskie	1%	2%

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pominęto odpowiedź „Nie wiem/Trudno powiedzieć”.

Różnice w postrzeganiu zagrożeń internetowych są zależne od płci. Z danych wynika bowiem, że mężczyźni czują się w sieci pewniej niż kobiety – łącznie 62 proc. wysoko ocenia swój komfort w Internecie, z czego 13 proc. jest o nim wysoko

przekonanych. U Polek odsetek ten wynosi o 10 p.p. mniej – łącznie 52 proc. Panie znacznie częściej przeciętnie oceniają swój komfort w przestrzeni online – 39 proc. w porównaniu do 29 proc. u panów.

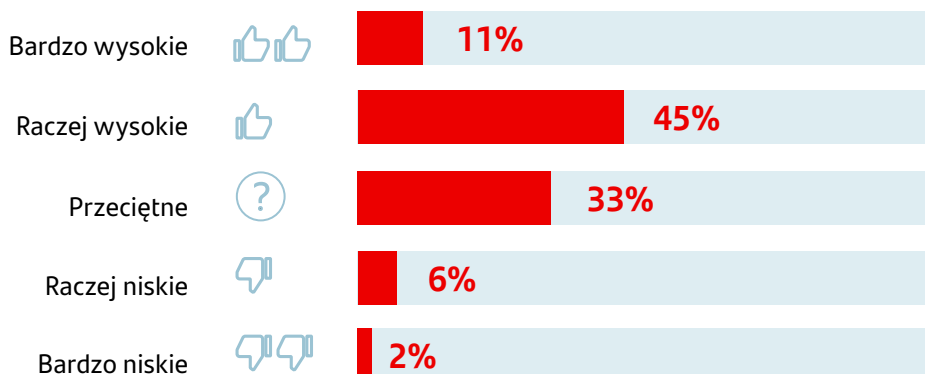
Jakie jest Pana/i ogólne poczucie bezpieczeństwa podczas korzystania z Internetu?	 18-29	 30-39	 40-49	 50-59	 60+
Bardzo wysokie	10%	10%	13%	14%	13%
Raczej wysokie	33%	50%	55%	50%	37%
Przeciętne	41%	32%	28%	29%	38%
Raczej niskie	11%	5%	2%	7%	3%
Bardzo niskie	2%	1%	0%	0%	3%

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pominęto odpowiedź „Nie wiem/Trudno powiedzieć”.

Analiza danych według wieku ankietowanych ujawnia wyraźne różnice w poczuciu komfortu w sieci. Najwyższy poziom deklarują osoby w wieku 40-49 lat – łącznie 68 proc. respondentów. Najniższe poczucie komfortu odnotowano wśród badanych w wieku 18-29 lat – 43 proc., przy czym

jedynie 10 proc. tej grupy wyraża je z dużym przekonaniem. Odwrotny trend widać przy ocenach przeciętnych i niskich: średni komfort wskazało 41 proc. najmłodszych uczestników badania i 28 proc. czterdziestolatków, natomiast niski – odpowiednio 13 proc. i zaledwie 2 proc.

Jak ocenił(a)by Pan/i swoją wiedzę w zakresie niebezpieczeństw związanych z korzystaniem z Internetu?

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pominęto odpowiedź „Nie wiem/Trudno powiedzieć”.

Poziom świadomości Polaków w zakresie cyberbezpieczeństwa jest zróżnicowany, choć większość ocenia swoje kompetencje w tej dziedzinie stosunkowo wysoko. Ponad połowa respondentów uważa się bowiem za osoby świadome zagrożeń w sieci, w tym 45 proc. ocenia

swoją cyberedukację raczej dobrze, a 11 proc. wysoko. Z kolei co trzeci Polak (33 proc.) definiuje własną wiedzę jako przeciętną. Niski poziom przygotowania z bezpieczeństwa w sieci deklaruje łącznie 8 proc. ankietowanych.

Jak ocenił(a)by Pan/i swoją wiedzę w zakresie niebezpieczeństw związanych z korzystaniem z Internetu?	 Kobieta	 Mężczyzna
Bardzo dobra	13%	10%
Raczej dobra	40%	52%
Przeciętna	40%	26%
Raczej słaba	5%	6%
Bardzo słaba	1%	4%

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pominęto odpowiedź „Nie wiem/Trudno powiedzieć”.

Łącznie 62 proc. panów pozytywnie postrzega swoje kompetencje w sferze online. Dla porównania u pań odsetek ten wynosi 53 proc. Respondentki natomiast częściej raportują swoje przygotowanie jako przeciętne – 40 proc. wobec

26 proc. respondentów. W przypadku niskich ocen różnica jest nieznaczna, jednak przeważają mężczyźni – łącznie 10 proc. z nich słabo ocenia swoją wiedzę. Wśród Polek wskaźnik ten wynosi 6 proc.

Jak ocenił(a)by Pan/i swoją wiedzę w zakresie niebezpieczeństw związanych z korzystaniem z Internetu?	Wiek				
	18-29	30-39	40-49	50-59	60+
Bardzo dobra	21%	15%	11%	15%	4%
Raczej dobra	43%	51%	54%	45%	37%
Przeciętna	28%	26%	30%	36%	40%
Raczej słaba	2%	7%	1%	3%	11%
Bardzo słaba	1%	0%	1%	1%	6%

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pominęto odpowiedź „Nie wiem/Trudno powiedzieć”.

Najwyżej swoje kompetencje w zakresie cyberbezpieczeństwa oceniają trzydziestolatkowie – pozytywnych odpowiedzi udzieliło łącznie 66 proc. z nich. Najrzadziej wysoką ocenę przyznają sobie seniorzy (41 proc.), którzy jednocześnie najczęściej deklarują przeciętny (40 proc.)

lub niski poziom wiedzy (łącznie 17 proc.). Z kolei najmniej wskazań na przeciętne umiejętności odnotowano wśród osób w wieku 30-39 lat (26 proc.), a na niski poziom – w grupie czterdziestolatków (zaledwie 2 proc.).

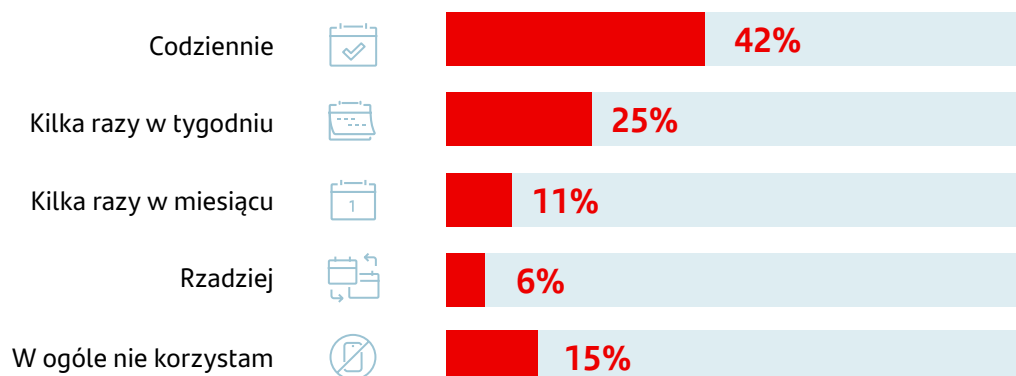

W sieci informacji

Temat wiarygodności informacji w mediach społecznościowych staje się kluczowy nie tylko dla debaty publicznej, lecz także dla bezpieczeństwa finansowego i zaufania użytkowników do treści, jakie znajdują online. Codzienna aktywność w kanałach społecznościowych idzie w parze z ostrożnością – wiele osób korzysta z sieci, ale spora część deklaruje sceptycyzm wobec odnajdywanych tam komunikatów.

Jak często korzysta Pan/i z mediów społecznościowych jako źródła informacji?

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pominęto odpowiedź „Nie wiem/Trudno powiedzieć”.

42 proc. badanych sięga po informacje do mediów społecznościowych codziennie. Jedna czwarta korzysta z nich kilka razy w tygodniu, a co dziesiąty (11 proc.) więcej niż raz

w trakcie miesiąca. Rzadziej robi to 6 proc. respondentów. Z kolei tylko 15 proc. Polaków w ogóle nie traktuje social mediów jako źródła informacji.

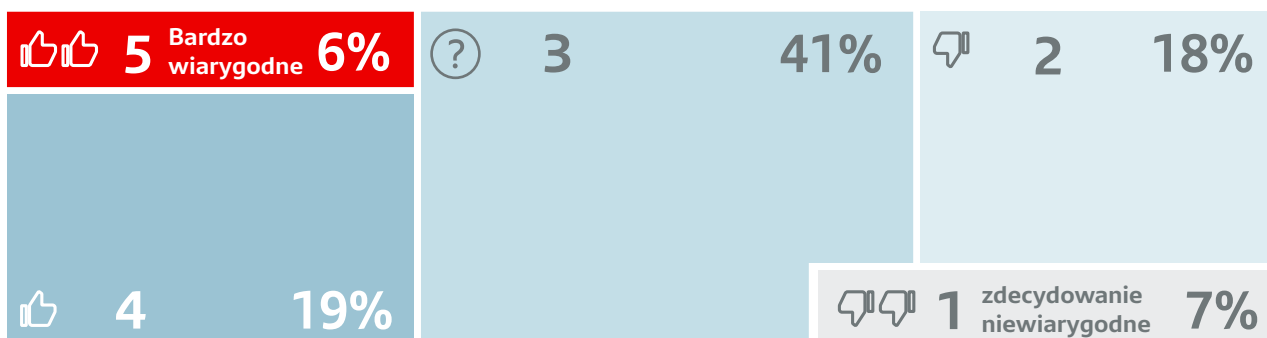
Jak często korzysta Pan/i z mediów społecznościowych jako źródła informacji?	 18-29	 30-39	 40-49	 50-59	 60+
Codziennie	51%	43%	37%	41%	41%
Kilka razy w tygodniu	26%	31%	28%	26%	18%
Kilka razy w miesiącu	10%	10%	15%	13%	8%
Rzadziej	6%	8%	7%	7%	3%
W ogóle nie korzystam	4%	5%	10%	13%	28%

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pominięto odpowiedź „Nie wiem/Trudno powiedzieć”.

Najbardziej aktywne w kontekście wyszukiwania informacji za pośrednictwem social mediów są osoby młodsze. Wśród Polaków w wieku 18-29 lat połowa (51 proc.) deklaruje codzienne korzystanie z mediów społecznościowych w celu pozyskania informacji. Dla porównania tę odpowiedź wybrało jedynie 37 proc. czterdziestolatków i jest to najniższy odsetek ze wszystkich grup wiekowych. Seniorzy są z kolei bardziej sceptycznie niż inni nastawieni na traktowanie

tego typu portali, jako źródła informacji. Aż 28 proc. z nich zadeklarowało, że w ogóle nie korzysta z platform społecznościowych w tym celu. Dla porównania – wśród pięćdziesięciolatków odsetek ten wyniósł zaledwie 13 proc., w grupie 40-49 lat wskazał tak co dziesiąty ankietowany. Spośród trzydziestolatków tę odpowiedź wybrało jedynie 5 proc., a w najmłodszej grupie zaledwie 4 proc. badanych.

Jak ocenia Pan/i **wiarygodność informacji znalezionych w mediach społecznościowych?** Proszę ocenić na skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza zdecydowanie niewiarygodne, a 5 – bardzo wiarygodne.

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pominięto odpowiedź „Nie wiem/Trudno powiedzieć”.

Mimo tego, że użytkownicy sieci często korzystają z platform społecznościowych jako źródeł informacji, ich ocena wiarygodności tych wiadomości pozostaje daleka od entuzjazmu. Jedna czwarta (25 proc.) respondentów uznała treści w social mediach jako niewiarygodne, taki sam odsetek

jako raczej lub bardzo godne zaufania, a czterech na dziesięciu (41 proc.) postrzega je jako neutralne. To pokazuje, że media społecznościowe są powszechnym kanałem dostępu do informacji, ale Polacy niekoniecznie traktują je jako zaufane źródło.

Jak ocenia Pan/i wiarygodność informacji znalezionych w mediach społecznościowych? Proszę ocenić na skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza zdecydowanie niewiarygodne, a 5 – bardzo wiarygodne.

	 18-29	 30-39	 40-49	 50-59	 60+
1 – Zdecydowanie niewiarygodne	4%	5%	6%	8%	9%
2	23%	18%	16%	20%	16%
3	40%	49%	42%	30%	42%
4	17%	19%	20%	25%	16%
5 – Bardzo wiarygodne	11%	4%	7%	10%	3%

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pominięto odpowiedź „Nie wiem/Trudno powiedzieć”.

Choć najmłodszy ankietowani korzystają z platform społecznościowych jako źródła informacji częściej niż respondenci z innych grup wiekowych, nawet oni rzadko kiedy postrzegają je jako godne zaufania. Tylko co dziesiąty badany (11 proc.) w wieku 18-29 lat ocenia newsy znalezione na tych portalach jako bardzo rzetelne, a blisko jedna czwarta (23 proc.) deklaruje, że raczej nie są one

wiarygodne. To pokazuje, że częste sięganie po social media nie równa się bezkrytycznemu zaufaniu. Zupełnie inaczej na sprawę patrzą seniorzy – tylko 3 proc. z nich uważa, że może ufać informacjom z mediów społecznościowych i jest to najniższy odsetek tej odpowiedzi spośród wszystkich grup wiekowych. Z kolei 9 proc. z nich uważa je za „zdecydowanie niewiarygodne”.

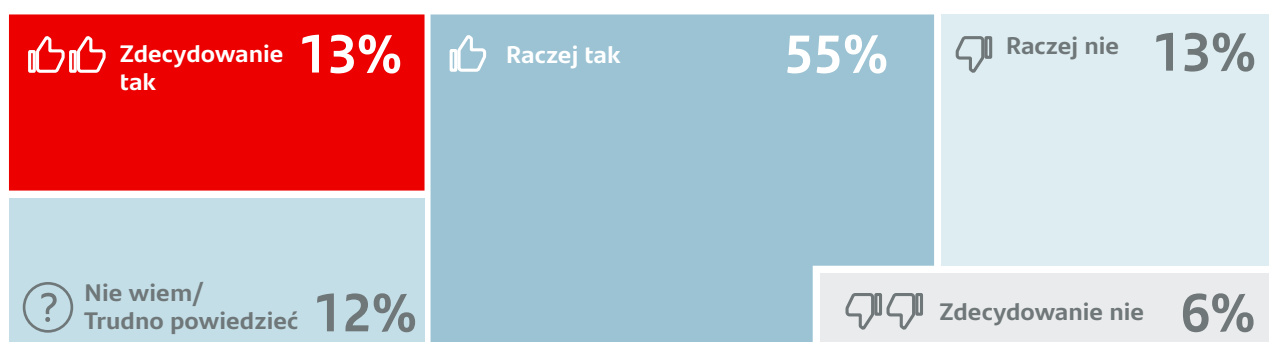

Jak ocenia Pan/i wiarygodność informacji znalezionych w mediach społecznościowych? Proszę ocenić na skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza zdecydowanie niewiarygodne, a 5 – bardzo wiarygodne.	 Kobieta	 Mężczyzna
1 – Zdecydowanie niewiarygodne	6%	7%
2	16%	21%
3	47%	35%
4	18%	20%
5 – Bardzo wiarygodne	5%	8%

Pominięto odpowiedź „Nie wiem/Trudno powiedzieć”.

Co ciekawe, kobiety rzadziej (23 proc.) niż mężczyźni (28 proc.) postrzegają znalezione w mediach społecznościowych informacje jako wiarygodne lub bardzo wiarygodne.

Czy wie Pan/i jakie działania należy podjąć, aby chronić się przed dezinformacją w Internecie?

Odpowiedzi nie sumują się do 100.

Deklarowana wiedza o tym, jak chronić się przed dezinformacją, jest wśród Polaków dość powszechna. Aż 68 proc. respondentów twierdzi, że wie, jakie działania podjąć, aby chronić się przed fake newsami w Internecie. Z kolei 13 proc. przyznaje, że raczej nie ma wystarczających

umiejętności, a kolejne 6 proc. deklaruje, że zdecydowanie nie posiada odpowiedniej wiedzy na ten temat. Warto zwrócić uwagę na fakt, że ponad jeden na dziesięciu (12 proc.) Polaków nie umie ocenić, czy ma taką świadomość.

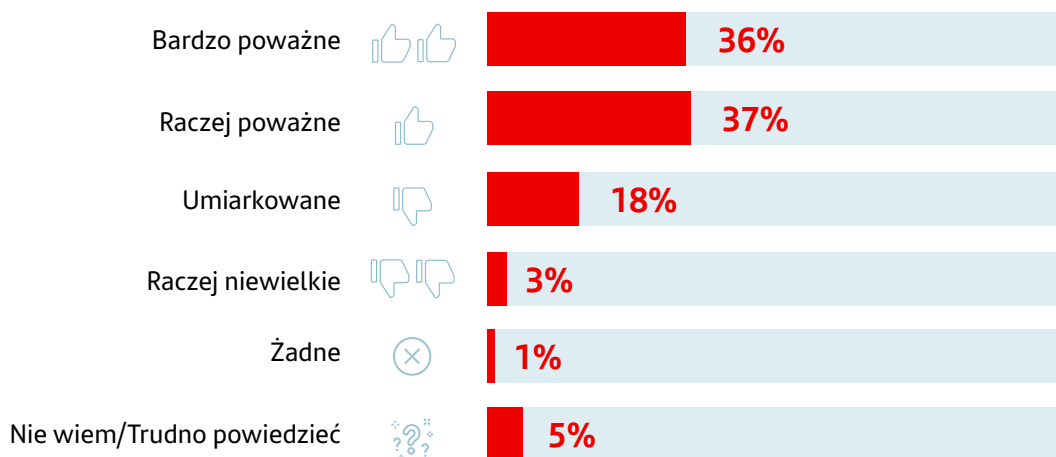
Czy wie Pan/i jakie działania należy podjąć, aby chronić się przed dezinformacją w Internecie?	 18-29	 30-39	 40-49	 50-59	 60+
Zdecydowanie tak	23%	15%	12%	16%	8%
Raczej tak	40%	61%	64%	64%	48%
Nie wiem/Trudno powiedzieć	13%	12%	9%	11%	15%
Raczej nie	14%	6%	8%	7%	23%
Zdecydowanie nie	10%	6%	7%	2%	6%

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pominęto odpowiedź „Nie wiem/Trudno powiedzieć”.

Najbardziej pozytywne odpowiedzi dotyczące wiedzy w tym zakresie wskazywali respondenci w wieku 60+ (56 proc.) oraz 18–29 lat (63 proc.). Pięćdziesięciolatek najczęściej deklarowali, że wiedzą, jak unikać dezinformacji – taką

świadomość wskazało czterech na pięciu ankietowanych z tej grupy. Zarówno trzydziesto-, jak i czterdziestolatek ocenili swoje umiejętności w tym zakresie na takim samym poziomie (po 76 proc.).

Jak ocenia Pan/i zagrożenie związane z wykorzystywaniem **deep fake’ów**, czyli realistycznie wyglądających obrazów, filmów wygenerowanych przez sztuczną inteligencję do szerzenia dezinformacji?

Rosnąca dostępność narzędzi generujących realistyczne materiały multimedialne sprawia, że coraz trudniej jest odróżnić prawdziwe informacje od zmanipulowanych. W dłuższej perspektywie może to komplikować budowanie wiarygodnej i rzetelnej narracji. Zjawisko deepfake’ów jest postrzegane jako poważne zagrożenie przez niemal trzy czwarte Polaków (73 proc.). Kolejne 18 proc. kategoryzuje je

jako umiarkowane, z kolei zaledwie 3 proc. jako niewielkie. To, że takie materiały nie stanowią żadnego zagrożenia, zadeklarował 1 proc. respondentów, a 5 proc. nie potrafiło tego ocenić. Skala tej obawy wskazuje na kolejne wyzwanie dla zaufania w komunikacji, zwłaszcza w erze dynamicznego rozwoju technologii.

Jak ocenia Pan/i zagrożenie związane z wykorzystywaniem deep fake'ów, czyli realistycznie wyglądających obrazów, filmów wygenerowanych przez sztuczną inteligencję do szerzenia dezinformacji?

Kobieta

Mężczyzna

Bardzo poważne	38%	33%
Raczej poważne	29%	45%
Umiarkowane	21%	15%
Raczej niewielkie	3%	4%
Żadne	2%	0%
Nie wiem/Trudno powiedzieć	7%	3%

Zarówno kobiety, jak i mężczyźni dostrzegają poważne zagrożenie związane z wykorzystywaniem technologii deep fake do szerzenia dezinformacji, jednak różnią się w ocenie jego skali. Panie częściej uznają to zjawisko za bardzo poważne – wskazało tak 38 proc. z nich wobec 33 proc. panów. Wśród Polek częściej pojawia się także ocena umiarkowana (21 proc. wobec 15 proc. mężczyzn). Z kolei respondenci częściej określają zagrożenie jako raczej poważne (45 proc. wobec 29 proc. respondentek).

Media społecznościowe to dziś jedno z głównych źródeł informacji dla Polaków, ale to nie oznacza, że każdej

treści można ufać. Jeśli pojawiają się jakiegokolwiek wątpliwości, warto sprawdzić źródło informacji, poszukać potwierdzenia w innych mediach i zachować czujność wobec materiałów budzących emocje – szczególnie gdy mogą być zmanipulowane, np. za pomocą deepfake'ów. W praktyce oznacza to nie tylko korzystanie z narzędzi do weryfikacji treści, ale też systematyczne śledzenie aktualnych wskazówek dotyczących cyberbezpieczeństwa. Nawet jeśli wydaje się, że mamy wystarczającą wiedzę, zagrożenia w sieci stale ewoluują, dlatego regularna aktualizacja umiejętności i źródeł wiedzy jest kluczowa, by skutecznie chronić się przed manipulacją.

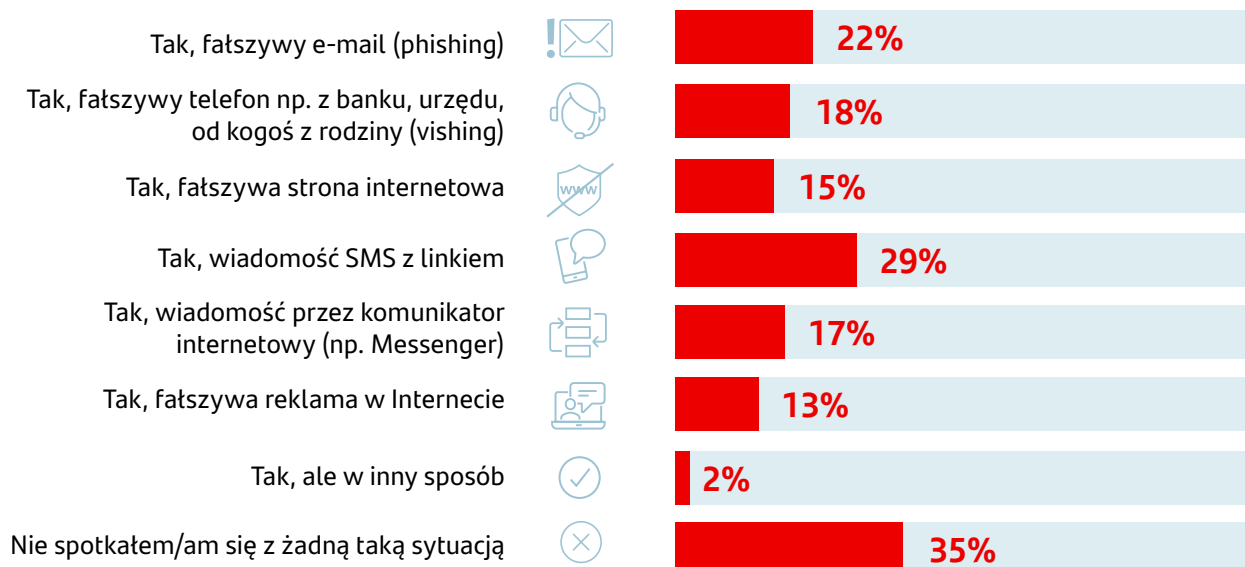

Bezpieczeństwo finansów pod lupą

Zagrożenia w sieci stale ewoluują – od zaawansowanych technologicznie oszustw po metody socjotechniczne, które mają uśpić czujność internautów i nakłonić ich do wykonania określonych działań, np. kliknięcia w fałszywy link czy przestania pieniędzy „bliskiej osobie w potrzebie”. Nasz raport pokazuje, że większość użytkowników Internetu zetknęła się z taką sytuacją osobiście.

Czy kiedykolwiek doświadczył/a Pan/i osobiście sytuacji, w której oszust podszywający się pod inną osobę/instytucję próbował wyłudzić od Pana/i pieniądze?

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pominięto odpowiedź „Nie wiem/Trudno powiedzieć”.

Jedynie 35 proc. Polaków przyznaje, że nigdy nie spotkało się z sytuacją, w której ktoś podszywał się pod inną osobę lub instytucję, próbując wyłudzić pieniądze. Pozostali natomiast doświadczili różnych metod cyberprzestępczych – 29 proc. otrzymało SMS z podejrzanym linkiem, a 22 proc. zetknęło się z phishingiem, czyli e-mailem podszywającym się np. pod bank, firmę kurierską czy znajomego. Prawie co piąta

osoba (18 proc.) odebrała telefon, w którym ktoś wcielał się w rolę zaufanego konsultanta czy członka rodziny. Tyle samo Polaków otrzymało spreparowaną wiadomość poprzez komunikator (np. Messenger), a 15 proc. trafiło na fałszywe strony internetowe. Reklama w sieci, która okazała się próbą oszustwa, dotknęła 13 proc. badanych, a 2 proc. wskazało na jeszcze inne metody cyberprzestępstw.

Czy kiedykolwiek doświadczył/a Pan/i osobiście sytuacji, w której oszust podszywający się pod inną osobę/instytucję próbował wyłudzić od Pana/i pieniądze?	 18-29 30-39 40-49 50-59 60+				
	18-29	30-39	40-49	50-59	60+
Tak, fałszywy e-mail (phishing)	17%	30%	28%	20%	17%
Tak, fałszywy telefon np. z banku, urzędu, od kogoś z rodziny (vishing)	28%	16%	15%	14%	19%
Tak, fałszywa strona internetowa	12%	15%	18%	14%	16%
Tak, wiadomość SMS z linkiem	32%	35%	38%	26%	19%
Tak, wiadomość przez komunikator internetowy (np. Messenger)	23%	29%	21%	19%	6%
Tak, fałszywa reklama w Internecie	18%	16%	13%	13%	9%
Tak, ale w inny sposób	1%	2%	1%	2%	1%
Nie spotkałem/am się z żadną taką sytuacją	25%	26%	27%	39%	48%

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pominęto odpowiedź „Nie wiem/Trudno powiedzieć”.

Zagrożenia w sieci są realnym problemem, zwłaszcza, że przestępcy ciągle udoskonalają swoje działania. Wśród osób w wieku 18-49 lat odsetek ankietowanych, którzy nie doświadczili próby oszustwa nie przekracza 30 proc. Seniorzy z kolei o wiele rzadziej spotykają się z takimi sytuacjami (48 proc.). Może to być związane z faktem, że nie wykorzystują technologii w tak wielu aspektach życia, jak młodsze pokolenia. Jeśli chodzi o najbardziej popularne metody oszustw, we

wszystkich grupach wiekowych na prowadzenie wysuwają się SMS-y z fałszywym linkiem, ale wśród seniorów taki sam odsetek (19 proc.) wskazał również na vishing, czyli fałszywy telefon, podczas którego przestępca podszywa się pod pracownika z banku, urzędu lub bliską osobę. Na wynik ten może mieć wpływ fakt, że osoby po 60. roku życia często są grupą docelową wyłudzeń tzw. metodą „na wnuczka”

Czy w wyniku którejkolwiek próby oszustwa doszło do straty finansowej?

TAK
16%

NIE
80%

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pominęto odpowiedź „Nie wiem/Trudno powiedzieć”.

Wśród osób, które osobiście spotkały się z próbą oszustwa, 16 proc. przyznaje, że rzeczywiście straciło z tego powodu

pieniądze. W przypadku czterech na pięciu ankietowanych próby te zostały udaremnione.

Czy w wyniku którejkolwiek próby oszustwa doszło do straty finansowej?	 Kobieta	 Mężczyzna
TAK	13%	19%
NIE – próba została udaremniona	84%	74%

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pominęto odpowiedź „Nie wiem/Trudno powiedzieć”.

Co ciekawe, wśród osób, które zadeklarowały, że doświadczyły próby oszustwa, to mężczyźni częściej niż kobiety ponieśli w jej

wyniku straty finansowe. Wskazało tak 19 proc. z nich, wobec 12 proc. respondentek.

Czy w wyniku którejkolwiek próby oszustwa doszło do straty finansowej?	 18-29	 30-39	 40-49	 50-59	 60+
TAK	14%	18%	15%	25%	10%
NIE – próba została udaremniona	81%	75%	83%	70%	85%

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pominęto odpowiedź „Nie wiem/Trudno powiedzieć”.

Z uczestników badania, którzy zetknęli się osobiście z próbą cyberprzestępstwa, to pięćdziesięciolatek najczęściej ponosili straty finansowe. Zadeklarowała tak aż jedna

czwarta z nich. Z kolei seniorów w wieku 60+ lat dotyka to najrzadziej – na stratę pieniędzy wskazało zaledwie 10 proc. osób z tej grupy.

Jak zareagował/a Pan/i na próbę oszustwa?

Zgłosiłem/am do banku		27%
Zgłosiłem/am na policję		14%
Zgłosiłem/am do CERT		12%
Skontaktowałem/am się z inną instytucją		8%
Inne		6%
Nie podjąłem/podjęłam żadnych działań		40%

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pytanie wielokrotnego wyboru.

Pomimo takiej powszechności zagrożeń internetowych, aż 40 proc. uczestników badania, który spotkali się cyberoszustwem, nie podjęło żadnych dalszych działań. Ponad jedna czwarta Polaków (27 proc.) zgłosiła jednak podejrzaną sytuację w swoim banku, a 14 proc. poprosiło o pomoc policję. Do CERT-u, czyli zespołu w strukturach NASK – Państwowego Instytutu Badawczego, który ma na celu reagowanie na incydenty bezpieczeństwa, skierowało się zaledwie 12 proc.

ankietowanych. Z pozostałymi instytucjami skontaktowało się 8 proc., a 6 proc. podjęło inne działania. Polacy więc w dużej mierze starają się radzić sobie na własną rękę. Warto jednak pamiętać, że odpowiednie służby mają możliwość nie tylko udaremnienia próby oszustwa, ale także podjąć działania na szerszą skalę, takie jak np. blokowanie fałszywych stron internetowych.

Jak zareagował/a Pan/i na próbę oszustwa?	 18-29	 30-39	 40-49	 50-59	 60+
Zgłosiłem/am do banku	31%	29%	26%	31%	22%
Zgłosiłem/am na policję	20%	12%	14%	17%	12%
Zgłosiłem/am do CERT	10%	18%	7%	14%	10%
Skontaktowałem/am się z inną instytucją	8%	9%	7%	7%	7%
Inne	3%	6%	10%	1%	4%
Nie podjąłem/podjęłam żadnych działań	36%	26%	42%	41%	52%

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pominęto odpowiedź „Nie wiem/Trudno powiedzieć”.

Przegląd odpowiedzi względem wieku pokazuje ciekawe zależności. Najmłodsi respondenci w wieku 18-29 lat, a także pięćdziesięciolatek najczęściej zgłaszali próby oszustwa do banku – po 31 proc. wskazań. Z kolei trzydziestolatek wyraźnie częściej niż inni uczestnicy badania wybierali kontakt

z CERT – odpowiedziało tak 18 proc. z nich. Brak podjęcia jakichkolwiek działań najczęściej deklarowali seniorzy 60+ – odpowiedziało tak ponad połowa z nich (52 proc.). Na drugim miejscu znaleźli się czterdziestolatek z wynikiem 42 proc. wskazań.

W jaki sposób chroni się Pan/i przed oszustwami i wyłudzeniem pieniędzy w sieci?

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pytanie wielokrotnego wyboru. Pominęto odpowiedzi „Nie wiem/Trudno powiedzieć”, „Inne” oraz „Żadne”.

Większość Polaków korzysta z różnych form ochrony przed cyberprzestępcstwami. Prawie siedmiu na dziesięciu ankietowanych deklaruje, że chroni się poprzez ignorowanie podejrzanych linków. Na drugim miejscu znalazły się ex aequo programy antywirusowe oraz monitorowanie kont bankowych i historii transakcji – wskazało na nie po 46 proc. respondentów. Dla niemal dwóch na pięciu Polaków (39 proc.) sposobem zabezpieczania się przed cyberoszustwami jest uwierzytelnianie dwuskładnikowe. Niewiele mniej, bo 36

proc. sprawdza poprawność adresów stron internetowych, a 35 proc. regularnie aktualizuje oprogramowanie. Ponad jedna trzecia (34 proc.) używa bezpiecznych sieci Wi-Fi, a blisko trzech na dziesięciu respondentów (29 proc.) blokuje wyskakujące w przeglądarce reklamy i okienka. Z kolei 26 proc. regularnie zmienia swoje hasła, a prawie jedna czwarta (24 proc.) edukuje się na temat najnowszych zagrożeń i metod oszustw internetowych. Jednak jedynie 14 proc. tworzy kopie zapasowe ważnych danych.

W jaki sposób chroni się Pan/i przed oszustwami i wyłudzeniem pieniędzy w sieci?	 18-29 30-39 40-49 50-59 60+				
	18-29	30-39	40-49	50-59	60+
Sprawdzam poprawność adresów stron internetowych	37%	41%	26%	42%	35%
Regularnie zmieniam hasła	25%	34%	23%	24%	25%
Korzystam z bezpiecznych sieci Wi-Fi	32%	42%	30%	37%	32%
Regularnie wykonuję kopie zapasowe ważnych danych	23%	19%	9%	11%	12%
Monitoruję konta bankowe i historię transakcji pod kątem podejrzanych aktywności	41%	46%	50%	44%	46%
Edukuję się na temat najnowszych zagrożeń i metod oszustw internetowych	27%	18%	22%	24%	27%
Nie klikam w podejrzane linki	59%	67%	61%	64%	76%
Używam uwierzytelniania dwuskładnikowego	40%	40%	45%	39%	33%
Regularnie aktualizuję oprogramowanie	35%	40%	36%	41%	29%
Używam programów antywirusowych	38%	46%	42%	49%	50%
Blokuję wyskakujące okienka i reklamy w przeglądarce	34%	29%	29%	34%	26%

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pytanie wielokrotnego wyboru. Pominęto odpowiedzi „Nie wiem/Trudno powiedzieć”, „Inne” oraz „Żadne”.

Osoby w wieku 18-29 lat, częściej niż ankietowani z innych grup, chronią się przed cyberprzestępcstwami poprzez regularne tworzenie kopii zapasowych ważnych danych (23 proc.). Trzydziestolatkowie z kolei sięgają po metody takie jak regularna zmiana haseł (34 proc.) oraz bezpieczne sieci wi-fi (42 proc.) – to najwyższe odsetki dla tych odpowiedzi spośród wszystkich grup wiekowych. Osoby w wieku 40-49 lat stawiają na monitoring kont bankowych i historii transakcji pod kątem podejrzanych aktywności (50 proc.) oraz uwierzytelnianie dwuskładnikowe (45 proc.). Pięćdziesięciolatkowie wskazywali na weryfikację poprawności adresów stron internetowych

(42 proc.), a także regularną aktualizację oprogramowania (41 proc.). Z kolei seniorzy (60+ lat), wyraźnie dominują, jeśli chodzi o unikanie podejrzanych linków (76 proc.) oraz programy antywirusowe (50 proc.). Kwestia edukacji na temat najnowszych cyberzagrożeń jest równie popularna wśród najmłodszych ankietowanych oraz seniorów – po 27 proc. wskazań. Natomiast blokada reklam i wyskakujących w przeglądarce okien była najczęściej wskazywana przez pięćdziesięciolatków i osoby w wieku 18-29 lat – wybrało ją po 34 proc. respondentów z tych grup.

W jaki sposób chroni się Pan/i przed oszustwami i wyłudzeniem pieniędzy w sieci?	 Kobieta	 Mężczyzna
Sprawdzam poprawność adresów stron internetowych	35%	36%
Regularnie zmieniam hasła	29%	23%
Korzystam z bezpiecznych sieci Wi-Fi	37%	30%
Regularnie wykonuję kopie zapasowe ważnych danych	13%	15%
Monitoruję konta bankowe i historię transakcji pod kątem podejrzanych aktywności	52%	39%
Edukuję się na temat najnowszych zagrożeń i metod oszustw internetowych	20%	28%
Nie klikam w podejrzane linki	70%	63%
Używam uwierzytelniania dwuskładnikowego	35%	43%
Regularnie aktualizuję oprogramowanie	32%	38%
Używam programów antywirusowych	46%	46%
Blokuję wyskakujące okienka i reklamy w przeglądarce	24%	35%

Odpowiedzi nie sumują się do 100. Pytanie wielokrotnego wyboru. Pominięto odpowiedzi „Nie wiem/Trudno powiedzieć”, „Inne” oraz „Żadne”.

Aby chronić się przed oszustwami i wyłudzeniem pieniędzy kobiety wyraźnie częściej niż mężczyźni monitorują konta bankowe i historię transakcji – 52 proc. wobec 39 proc. panów. Inne sposoby, które częściej wymieniały respondentki to regularna zmiana haseł, bezpieczne sieci wi-fi oraz unikanie

podejrzanych linków. Z kolei respondenci wyraźnie częściej stawiają na edukację, dwuskładnikowe uwierzytelnianie, blokadę reklam i okienek w przeglądarce czy też regularną aktualizację oprogramowania.

Zakończenie

Nasz najnowszy raport „Polaków Portfel Własny: W sieci oszustów” wskazuje, że część z nas świadomie podchodzi do tematu cyberbezpieczeństwa – 56 proc. dobrze ocenia swoją wiedzę w zakresie zagrożeń internetowych, a ponad połowa (57 proc.) deklaruje wysokie poczucie komfortu w przestrzeni online. Wciąż jednak pewne nawyki sugerują konieczność ciągłej edukacji, np. w kontekście doboru źródeł informacji. 42 proc. badanych każdego dnia poszukuje ich bowiem w mediach społecznościowych, a przy tym tylko co czwarty uważa je za godne zaufania. Ponadto jedna na pięć osób nie wie, jak chronić się przed mechanizmem dezinformacji.

Obserwujemy, że dużym priorytetem w kontekście bezpieczeństwa w Internecie są dla Polaków finanse. Wiele osób podejmuje działania, aby ochronić się przed wyłudzeniami. Niestety aż 29 proc. ankietowanych

doświadczyło próby oszustwa SMS-owego, a co ważne – 40 proc. nie podjęło żadnych działań w związku z atakiem. Na szczęście 80 proc. respondentów przyznaje, że udało im się udaremnić taką próbę i nie stracić żadnych środków. Trzeba jednak pamiętać, że długofalowo to zwalczanie cyberprzestępczości, a nie sama ochrona przed nią, będzie wpływała na podnoszenie ogólnego bezpieczeństwa przestrzeni online, co wymaga od użytkowników proaktywnych działań i zgłaszania incydentów do odpowiednich instytucji.

Wierzymy, że nasz raport stanie się wartościowym źródłem wiedzy o postawach Polaków wobec cyberzagrożeń i zainspiruje czytelników do bezpiecznego korzystania z Internetu, które przełożą się na ochronę ich finansów i prywatności.

Informacja o badaniu

Badanie zostało zrealizowane na zlecenie Santander Consumer Banku metodą telefonicznych, standaryzowanych wywiadów kwestionariuszowych wspomaganych komputerowo (CATI), przeprowadzonych przez Instytut Badań Rynkowych i Społecznych (IBRiS) w dniach 9-18 sierpnia 2025 r. W badaniu wzięła udział reprezentatywna grupa dorosłych Polaków. Próba n = 1000.

Santander Consumer Bank – bank od kredytów, jest jednym z liderów rynku consumer finance w Polsce. Oferuje klientom szeroki zakres produktów obejmujący kredyty gotówkowe, kredyty na nowe i używane samochody, kredyty ratalne, kredyt celowy, karty kredytowe oraz lokaty i rachunek oszczędnościowy. Produkty dystrybuowane są online oraz poprzez sieć oddziałów, salony i komisje samochodowe, sklepy i punkty usługowe.

Więcej na <http://www.santanderconsumer.pl>